



«دحو الارض» روزی که زمین از کعبه دامن گسترانید

به فرموده امیرالمؤمنین(ع) نخستین رحمتی که از آسمان به زمین نازل شد، در بیست و پنجم ذی القعدة بود و برای آن اعمالی چون «روزه»، «نماز» و «شب‌زنده‌داری» توصیه شده است.

اعمال شب و روز 25 ذی‌القعدة

&171#دحو الارض» روزی که زمین از کعبه دامن گسترانید

به فرموده امیرالمؤمنین(ع) نخستین رحمتی که از آسمان به زمین نازل شد، در بیست و پنجم ذی القعدة بود و برای آن اعمالی چون &171#روزه»، «نماز» و &171#شب‌زنده‌داری» توصیه شده است.

به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه فارس، &171#دحو الارض» مطابق با بیست و پنجم ماه ذی‌القعدة، روزی است که خداوند با نظر به کره زمین، به جهان خاکی حیات بخشید، از این روز، بخش‌هایی از کره زمین - که سراسر از آب بود - شروع به خشک شدن کرد تا کم کم به شکل یک چهارم خشکی‌های امروزی درآمد.

مطابق روایات، اولین نقطه ای که از زیر آب سر برآورد، مکان کعبه شریف و بیت الله الحرام بود.

&171#دحو» به معنای گسترش است و برخی نیز آن را به معنای تکان دادن چیزی از محل اصلی اش تفسیر کرده‌اند، منظور از &171#دحو الارض» (گسترده شدن زمین) این است که در آغاز، تمام سطح زمین را آب‌های حاصل از باران های سیلابی نخستین فراگرفته بود، این آب‌ها، به تدریج در گودال‌های زمین جای گرفتند و خشکی‌ها از زیر آب سر برآوردند و روز به روز گسترده‌تر شدند.

از سوی دیگر، زمین در آغاز به صورت پستی‌ها و بلندی‌ها یا شیب‌های تند و غیرقابل سکونت بود، بعدها باران‌های سیلابی مداوم باریدند، ارتفاعات زمین را شستند و دره‌ها گسترده شدند، اندک اندک زمین‌های مسطح و قابل استفاده برای زندگی انسان، کشت و زرع پدید آمد، مجموع این گسترده شدن، &171#دحو الارض» نام‌گذاری می‌شود.

از امیرالمؤمنین علیه‌السلام روایت شده است که فرمودند: &171#نخستین رحمتی که از آسمان به زمین نازل شد، در بیست و پنج ذی القعدة بود. کسی که در این روز روزه بگیرد و شبش را به عبادت بایستد، عبادت صد سال را که روزش را روزه و شبش را عبادت کرده است خواهد داشت.»

به نظر برخی از مفسران، آیه 30 سوره نازعات &171#وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا»، به همین واقعه اشاره دارد، گذشته از واقعه دحو الارض، رویدادهای دیگری نیز در این روز رخ داده‌اند که اهمیت آن را دو چندان کرده است؛ از جمله:

- میلاد حضرت ابراهیم علی نبینا وآله وعلیه‌السلام
- میلاد حضرت عیسی مسیح علیه‌السلام
- خروج رسول اکرم صلی الله علیه وآله وسلم از مدینه به همراه هزاران حاجی به سوی مکه، به قصد حجة الوداع. در این سفر وجود مقدس حضرت زهرا سلام الله علیها و نیز تمامی همسران پیامبر(ص) نیز ایشان را همراهی می‌کردند.
- در روایتی نیز آمده است که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه‌الشریف در همین روز قیام خواهد کرد.

اعمال شب و روز دحو الارض

*روزه: یکی از آن چهار روز است که در تمام سال به فضیلت روزه ممتاز است، در روایتی روزه‌اش مثل روزه هفتاد سال است و در روایت دیگر کفاره هفتاد سال است، هر که این روز را روزه بدارد و شبش را به عبادت به سر آورد از برای او عبادت صد سال نوشته شود، از برای روزه‌دار این روز هر چه در میان آسمان و زمین است استغفار کند، این روزی است که رحمت خدا در آن منتشر شده، از برای عبادت و اجتماع به ذکر خدا در این روز اجر بسیاری است.

* نماز: نمازی که در کتب شیعه قمیین روایت شده است، آن دو رکعت است، در وقت چاشت در هر رکعت بعد از &171#حمد»، پنج مرتبه &171#توحید» و &171#الشمس» بخواند و بعد از سلام نماز بخواند &171#لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»، پس دعا کند و بخواند &171#يَا مُقِيلَ الْعَثَرَاتِ أَقْلِنِي عَثْرَتِي يَا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ أَجِبْ دَعْوَتِي يَا سَامِعَ الْأَصْوَاتِ أَسْمَعْ صَوْتِي وَارْحَمْنِي وَتَجَاوَزْ عَن سَيِّئَاتِي وَ مَا عِنْدِي يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ» .

*دعا: خواندن این دعا است که شیخ در &171#مصباح» فرموده، خواندن آن مستحب است:

&171#اللَّهُمَّ دَاحِيَ الْكَعْبَةِ وَ فَالِقَ الْحَبَّةِ وَ صَارِفَ اللَّزْبَةِ وَ كَاشِفَ كُلِّ كَرْبَةٍ أَسْأَلُكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ مِنْ أَيَّامِكَ الَّتِي أَغْضَمْتَ حَقَّهَا وَ أَقْدَمْتَ سَبْقَهَا وَ جَعَلْتَهَا عِنْدَ الْمُؤْمِنِينَ وَدِيعَةً وَ إِلَيْكَ ذَرِيعَةً وَ بِرَحْمَتِكَ الْوَسِيعَةِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ الْمُتَّجِبِ فِي الْمِيثَاقِ الْقَرِيبِ يَوْمَ التَّلَاقِ فَاتِقِ كُلَّ رَتَقٍ وَ دَاعٍ إِلَى كُلِّ حَقٍّ وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الْأَطْهَارِ الْهَدَاةِ الْمَتَارِ دَعَائِمِ الْجَبَّارِ وَ وِلَاةِ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ وَ أَعْطِنَا فِي يَوْمِنَا هَذَا مِنْ عَطَايِكَ الْمَحْزُونِ غَيْرَ مَقْطُوعٍ وَ لَا مَمْنُوعٍ [مَمْنُون] تَجْمَعُ لَنَا بِهِ التَّوْبَةُ وَ حُسْنَ الْأُوبَةِ يَا خَيْرَ مَدْعُوٍّ وَ أَكْرَمَ مَرْجُوٍّ يَا كَفِيَّ يَا وَفِيَّ يَا مَنْ لَطْفُهُ حَفَى الْوَلَدِ لِي بِلُطْفِكَ وَ أَسْعِدْنِي بِعَفْوِكَ وَ أَيْدِنِي بِتَصْرُكِ وَ لَا تُنْسِنِي كَرِيمَ ذِكْرِكَ بِوَلَاةِ أَمْرِكَ وَ حَقَقَةِ سِرِّكَ وَ احْفَظْنِي مِنْ شَوَائِبِ الدَّهْرِ إِلَى يَوْمِ الْحَشْرِ وَ النَّشْرِ وَ أَشْهَدْنِي أَوْلِيَاءَكَ عِنْدَ خُرُوجِ نَفْسِي وَ حُلُولِ رَمْسِي وَ انْقِطَاعِ عَمَلِي وَ اقْضَاءِ أَجَلِي اللَّهُمَّ وَ ادْكُرْنِي عَلَى طَوْلِ الْبَلَى إِذَا حَلَّتْ بَيْنَ أَطْبَاقِ الثَّرَى وَ نَسِيْنِي النَّاسُونَ مِنَ الْوَرَى وَ أَحِلَّنِي دَارَ الْمَقَامَةِ وَ بَوِّئِي مَثَلَ الْكَرَامَةِ وَ اجْعَلْنِي مِنْ مُرَافِقِي أَوْلِيَائِكَ وَ أَهْلِ اجْتِبَائِكَ وَ اصْطِفَائِكَ وَ بَارِكْ لِي فِي لِقَائِكَ وَ ارْزُقْنِي حُسْنَ الْعَمَلِ قَبْلَ حُلُولِ الْأَجَلِ بَرِيئًا مِنَ الرِّثْلِ وَ سُوءِ الْخَطْلِ

اللَّهُمَّ وَ أَوْرِدْنِي حَوْضَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ اسْقِنِي مِنْهُ مَشْرَبًا رَوِيًّا سَائِغًا هَنِيئًا لَا أَظْمَأُ بَعْدَهُ وَ لَا أَحْتَأُ وَرْدَهُ وَ لَا عَنْهُ أَدَادُ وَ اجْعَلْهُ لِي خَيْرَ زَادٍ وَ أَوْفَى مِيعَادٍ يَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ اللَّهُمَّ وَ الْعَنُ جَبَابِرَةَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ وَ بِخَفُوقٍ [لِحَقُوقٍ] أَوْلِيَايَكَ الْمُسْتَثْبِرِينَ اللَّهُمَّ وَ اقْصِمِ دَعَائِمَهُمْ وَ أَهْلِكَ أَشْيَاءَهُمْ وَ عَامِلَهُمْ وَ عَجَلْ مَهَالِكَهُمْ وَ اسْلُبْهُمْ مَمَالِكَهُمْ وَ ضَيِّقْ عَلَيْهِمْ مَسَالِكَهُمْ وَ الْعَنُ مُسَاهِمَهُمْ وَ مُشَارِكَهُمْ اللَّهُمَّ وَ عَجَلْ فَرَجَ أَوْلِيَايَكَ وَ ارْدُدْ عَلَيْهِمْ مَظَالِمَهُمْ وَ أَظْهَرْ بِالْحَقِّ قَائِمَهُمْ وَ اجْعَلْهُ لِدِينِكَ مُنْتَصِرًا وَ بِأَمْرِكَ فِي أَعْدَائِكَ مُؤْتَمِرًا اللَّهُمَّ احْقُقْهُ بِمَلَائِكَةِ النَّصْرِ وَ بِمَا أَتَقَبَّتْ إِلَيْهِ مِنَ الْأَمْرِ فِي لَيْلَةِ الْقَدَرِ مُنْتَقِمًا لَكَ حَتَّى تَرْضَى وَ يَعُودَ دِيْنُكَ بِهِ وَ عَلَى يَدَيْهِ جَدِيدًا غَضًا وَ يَمْحَضَ الْحَقَّ مَحْضًا وَ يَرْفُضَ الْبَاطِلَ رَفْضًا اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيْهِ وَ عَلَى جَمِيعِ آبَائِهِ وَ اجْعَلْنَا مِنْ صَحْبِهِ وَ أَسْرَتِهِ وَ ابْعَثْنَا فِي كَرَّتِهِ حَتَّى نَكُونَ فِي زَمَانِهِ مِنْ أَعْوَانِهِ اللَّهُمَّ أَذْرِكْ بَنِي قِيَامَهُ وَ أَشْهَدْنَا أَيَّامَهُ وَ صَلِّ عَلَيْهِ [عَلَى مُحَمَّدٍ] وَ ارْدُدْ إِلَيْنَا سَلَامَهُ وَ السَّلَامُ عَلَيْهِ [عَلَيْهِمْ] وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ».